Traian Stef nagyváradi költő, esszéista A Cigányiász elbeszélése című művét Demény Péter fordításában bemutatják hétfőn a szerző jelenlétében a budapesti Román Kulturális Intézetben.

A szerzőt Ioan Budai-Deleanu Cigányiász című, a 18-19. század fordulóján írt vígeposza ihlette meg. Budai-Deleanu művét szakemberek cigány "Odüsszeiának" is nevezik, valójában ilyen a cigánykép a román irodalomban.

Traian Stef, akit a román-magyar megbékélés elkötelezett híveként ismernek Erdélyben, megpróbálta közelebb hozni a mai olvasóhoz a művet, és közben megőrizni az eredeti írás hangnemét, amely mindig komoly, akkor is, ha vidám, nevetséges, groteszk, fantasztikus vagy romantikus történeteket mesél el – mondta el Brindusa Armanca, a román intézet igazgatója az MTI-nek.

Az alaptörténet egyszerű: Vlad Tepes (Dracula) a törökök elleni harcra készülve a cigányokat sereggé szervezi, de ők nem képesek harcossá válni, szakadatlanul veszekednek, amikor pedig mégsem, akkor humoros és fantáziadús dolgok esnek meg velük; közben maga Tepes a törökökkel csatázik.

A történteket minduntalan kommentálja néhány „tudós fő", segítenek ugyan az olvasón, de végső soron inkább tudálékoskodnak és fontoskodásaikkal az eposz humorát gazdagítják – foglalta össze az igazgató. Stef könyvének eredetije 2010-ben jelent meg a pitesti Paralela 45 kiadónál.

Magyar nyelvre Demény Péter ültette át, és idén áprilisban mutatták be Nagyváradon az Europrint Kiadó gondozásában megjelent kötetet. Traian Stef 1954-ben született Bradet községben, Bihar megyében. A kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem román-francia nyelv- és irodalom szakán diplomázott, 20 évesen debütált verssel a Familia című irodalmi folyóiratban.

Magyarul az Egy zacskó cseresznye – kortárs román költők antológiája című kötetben, amely a pozsonyi AB-ART kiadónál jelent meg, a Provincia 2000 című könyvben és a Tiszatáj című folyóirat 2001 augusztusi számában olvashatók versei. Az Orbul si dintele de aur (A világtalan

és az aranyfog) című könyve 2002-ben jelent meg Romániában, majd 2004-ben magyarul is a nagyváradi Literator Kiadónál.

A költő, aki 2008-ig vezette a nagyváradi könyvtárat, Törzsasztal néven jeles magyar írókat, köztük Esterházy Pétert, Parti Nagy Lajost, melléjük román írókat hívott meg rendszeresen beszélgetésre.
Az intézeti esten Miskolczy Ambrus Széchenyi-díjas történész professzor – aki a könyv előszavát írta – előadásában összehasonlítja Ion Budai-Deleanu Cigányiászát a kortárs román költő, Traian Stef A Cigányiász elbeszélése című munkájával.

(MTI/mon)